

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 407/2020
14.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Драгише Б Слијепчевића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгољуб Алексић, адвокат у ..., против тужене Општине Ћуприја, коју заступа Правобранилаштво општине Ћуприја, ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2003/19 од 15.10.2019. године, у седници већа одржаној 14. маја 2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2003/19 од 15.10.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2003/19 од 15.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, судска јединица у Ћуприји П1 549/18 од 27.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена Општина Ћуприја да тужили исплати остатак неисплаћене накнаде зараде за време проведено на породилском одсуству за период од 05.09.2016. године до 17.12.2016. године у укупном износу од 128.656,99 динара, са обрачунатом законском затезном каматом закључно са 08.01.2019. године у износу од 30.748,49 динара и накнаду зараде за време проведено на породилском одсуству за период од 08.12.2016. године до 04.09.2017. године у износу од 323.446,01 динар, са обрачунатом законском затезном каматом закључно са 08.01.2019. године у износу од 58.098,35 динара. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2003/19 од 15.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Параћину, судска јединица у Ћуприји П1 549/18 од 27.03.2019. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима

поступка садржано у првостепеној пресуди и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на супротан став изражен у решењу Врховног касационог суда Рев 2026/17 од 29.11.2017. године.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – одлука УС, 74/13 – одлука УС, 55/14, 87/18 и 18/20 – у даљем тексту: ЗПП), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, а по оцени Врховног касационог суда потребно је да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

По оцени Врховног касационог суда, услови за изузетну дозвољеност изјављене ревизије, прописани чланом 404. ЗПП, нису испуњени, па ни због потребе за уједначавањем судске праксе.

Тужбеним захтевом тужила тражи да се тужена Општина Ћуприја обавезе да јој исплати накнаду зараде за време породичног одсуства и одсуства са рада ради неге детета, у ситуацији када јој послодавац предузетник власник трговинске радње „ББ“ у ..., није исплатио накнаду зараде на основу решења општинске управе, услед финансијских проблема, када је фактички престао са радом. С обзиром на предмет тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге на којима је заснована побијана одлука, закључак је да нема потребе за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, нити за новим тумачењем права, и да побијана одлука не одступа од праксе судова у истоврсним предметима. Одлука Врховног касационог суда Рев 2026/17 од 29.11.2017. године на коју се у ревизији тужила позива за пример другачијег становишта у примени материјалног права од значаја за постојање обавезе доносиоца решења, односно општине, да исплати накнаду зараде, као давање по одредбама Закона о финансијској подршци породици са децом, непосредно кориснику, у ситуацији када то послодавац није у могућности да учини, не односи се на идентичан чињенични основ. Чињенични основ тужбеног захтева у парници у којој су пресуде укинуте решењем Врховног касационог суда Рев 2026/2017 је другачији, јер је над послодавцем отворен поступак стечаја, за разлику од чињеничног основа у овој парници, где је послодавац престао да исплаћује накнаду тужили као запосленом услед финансијских тешкоћа.

Материјалноправне одредбе од значаја за одлуку и обавезу општине садржане су у Закону о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“ бр.16/2002, 115/2005 и 107/2009), с обзиром на период из ког су потраживања која су предмет тужбеног захтева. Одредбама члана 9. став 1. тачка 1. одређено је да је накнада зараде за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, једно од права на финансијску подршку породици са децом, у смислу тог закона, о чијем се обезбеђивању, као правима од општег интереса,

стара Република (став 2. истог члана). Према члану 10. став 1. тачка 1. истог закона, накнаду зараде за време породилског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварује запослени код правних и физичких лица, односно запослени код послодавца, у висини утврђеној у складу са одредбама члана 11. истог закона. Према одредби члана 13. став 1. наведеног закона обрачун и исплату накнаде зараде врши послодавац, истовремено са обрачуном и исплатом зарада запосленима. Чланом 28. и 29. наведеног закона општинској, односно градској управи се поверава решавање о правима из члана 9. став 1. тачка 1. – 5., посебно о праву из члана 9. став 1. тачка 1. она управа у којој је седиште послодавца запосленог, по прописима о општем управном поступку. Овим су одређене надлежности општинске, односно градске управе. Изузетно, према Упутству о поступку и начину обрачуна и исплате накнаде зараде за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета за запослене код послодавца над којима је покренут стечајни поступак (Министарства за социјална питања, бр. 183-00-2315/2002-10 од 10.12.2002. године) обрачун и исплату минималне зараде врши општинска, односно градска управа из средстава обезбеђених у буџету Републике (тачка 7.), док по том Упутству за запослене код послодаваца који у дужем периоду не исплаћују зараде, обрачун и исплату накнаде зараде у висини минималне зараде врши послодавац, по преносу средстава из буџета Републике.

Одредбом Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС и 113/17), којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада, из члана 94. став 5., за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета запослена жена, односно отац детете има право на накнаду зараде у складу са законом.

Према овим децидним одредбама материјалног права, не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, односно за новим тумачењем права, нити постоје различите судске одлуке о тужбеним захтевима у идентичним правним и чињеничним ситуацијама да би постојала потреба за уједначавањем судске праксе, те је одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према одредби члана 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије, на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници ради исплате новчаног потраживања поднета је 08.08.2018. године. Вредност предмета спора побијаног дела је 452.103,00 динара.

Како се ради о спору који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе (452.103,00 динара=3.818,07 евра), ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић